

Tekstit ARMAN ALIZAD

Kuvat KAAPO KAMU

PUKUTYYYPIT

MIKÄ EROTTAA TANKOVAATTEEN, MITTAPUVUN JA VAATTURIN VALMISTAMAN PUVUN?

Oleennaista puvun valinnassa on käyttötarkoitus. Tarvitsetko pukua päivittäin, satunnaisilla edustuskeikoilla vai pelkästään hätätapauksissa?

TANKOPUKU Puvun voi ostaa melkein mistä vain, jopa Prismasta. Mutta millaisen puvun?

Kaupan puku on valmistettu tehtaassa, joskus jopa useassa eri tehtaassa. Nopeus on laatua tärkeämpää, ja kustannustehokkuus ajaa kaiken muun edelle.

Eduellinen valmispuku on vaateteollisuuden pikaruokaa: mahdollisimman nopeasti, mahdollisimman halvoista materiaaleista. Siksi kaupan tankopuvun käyttöikä on valitettavan lyhyt.

Pikaruokapuvun käyttöikää lyhentävät esimerkiksi puvun tukirakenteet. Valmisvaateteollisuus käyttää lämpöliimattavia, kuivapesua kestämiä tukirakenteita. Hyvä puku on valmistettu villasta, eikä villa kestä vesipesua.

Onneksi rekkipuvuissakin on poikkeuksia. Jotkut valmistajat käyttävät parempia materiaaleja ja menetelmiä. Nyrkkisääntö: mitä kalliimpi, sitä laadukkaampi. Sääntö tosin pätee vain tiettyyn rajaan saakka.

Entä jos käytössä on vain kolmesataa euroa ja silti pitäisi löytää tyylikäs puku? Haastavaa mutta mahdollista. Valitse istuva tankopuku ja käytä sitä laaturäätäillä.

Tankopuvun ostajan kannattaa muistaa ainakin nämä asiat:

**"KAUPAN PUVULLA JA RÄÄTÄLIPUVULLA
EI OLE SEN ENEMPÄÄ EROA KUIN LADALLA
JA MERSULLA. KUMMALLAKIN PÄÄSEE
A:STA B:HEN, MUTTA TOISESSA ON VAAN
HEMMETIN PALJON KIVEMPI OLLA."**

-Vaatturimestari Jouni Korhonen

**"VAATTEET TEKEVÄT MIEHEN.
ALASTOMILLA IHMISILLÄ
ON VÄHÄINEN TAI EI MIN-
KÄÄNLAISTA VAIKUTUSTA
YHTEISKUNTAAN"** -Mark Twain

TARKISTA KOKO Puvun koko riippuu rinnan ympärysmiitasta. Rinnanympäryys jaettuna kahdella on puvunnumerosi. Myyjän ensimmäinen tehtävä on kaivaa mittanauha esiin. Jos rinnan ympäryksesi on 100 senttiä, olet siis kokoa 50.

Tämän lisäksi pitkien ja lyhyempien miesten puvut on eritelty mittojen sisällä. Eri merkeillä on eri erittelymenetelmät, joten kannattaa pyytää myyjän apua. A:sta E:hen kulkevat kirjaimet puolestaan määräävät leikkauksen hoikasta tanakkaan.

KANGAS Yleiskäyttöön sopii parhaiten tummansininen, tummanharmaa tai musta puku. Sillä pärjää tupareista hautajaisiin. Mustassa puvussa voi mennä vaikka Linnanjuhliin, jos kutsu käy.

Tarkista, että materiaali on villaa. Vältä keinokuituja. Jos materiaaliselostuksessa on joku eksoottinen ja hienolta kalskahtava nimi, jätä puku kauppaan. Yleensä kyse on halvasta keinokuidusta valeasussa.

LEIKKAUS Parhaiten toimii klassinen yksirivinen, kaksi- tai kolmenappinen puku. Vältä nelinappista, ellei satu olemaan 50-luvun lopun lontoolaistyylisiä suosiva Vespa-harrastaja.

Pystyllä nehru-kauluksella varustetut puvun-

takit sopivat taiteilijoille, lakkiaispuvuksi tai alle kaksikymppiselle.

YKSITYISKOHDAT Kiinnitä huomiota pieniin seikkoihin ja puvun yleisilmeeseen. Onko työnjälki siistiä? Tarkista, että takin kauluskäännteessä on oikea napinläpi, johon voit halutessasi laittaa kukan.

Hihansuussa pitäisi olla neljä nappia ja mielellään napinläpien ompeleet. Joistain takeista puuttuu rintatasku ja taskunläpät. Vältä näitä.

HOUSUT Housuissa voi olla vekkejä tai sitten ei. Olennaista on, että housut istuvat: eivät liian väljästi, eivät liian tiukasti. Sopivat housut pysyvät ylhäällä ilman vyötä. Liian kireistä housuista tulee sanomista. Minkälaista - se riippuu anatomiasiasi.

ISTUVUUS Tankopuvun istuvuuden suhteen ei kannata odottaa liikoja. Eri valmistajat käyttävät eri kaavoja, joten kannattaa kokeilla useita eri merkkejä.

Takin hartiat eivät saa olla omiasi leveämmät. Takin kauluksen pitää myötäillä paidan kaulusta. Hihojen tulee laskeutua rypyttömästi. Paidan hihaa saa näkyä sentti tai kaksi takin hihan alta. Housujen prässit laskeutuvat suoraan, ja housun-

lahje on sentin verran maasta, kun seisot ilman kenkiä.

MITTAPUKU Mittapuvulla tarkoitetaan räätälin, vaatemyyjän tai mittamestarin ottamien mittojen ja leikkuuohjeiden mukaan tehtaassa valmistettua pukua.

Asiakas valitsee toisen sanoen mittapuvun kaan, mallin ja usein myös leikkauksen. Asiakas voi myös päättää, ottaako hän pukuunsa sivu- vai takahalkiot vai jätetäänkö halkiot kokonaan pois.

Puvun etuosaan voi tilata koristeellisen "käsitikkauksen", joka ommellaan koneella tehtaassa, vaikka se muistuttaa erehdyttävästi käsintehtyä koristetikkiä.

Asiakas saa halutessaan mittapukunsa hihoihin toimivat napinlävet. Asiakas voi tehtaan salimissa rajoissa vaikuttaa myös erilaisiin yksityiskohtiin, kuten vuorin väriin. Suomalaisiasiakas saattaa pyytää erillistä kännykkätaskua. Sekin onnistuu.

Kun mittapuku on valmis, sitä sovitetään liikkeessä mahdollisia korjauksia varten.

Mittapuku on mainio valinta, jos tahtoo yksilöllisen ja omiin muotoihin istuvan vaatekappaleen. Hyviä ja luotettavia mittapukumerkkejä ovat esimerkiksi Sartoria Rossi sekä RW Mikael. Näiden

Käyttötarkoitus ja kulutus tulee ottaa huomioon puvun hankinnassa. Jos kuvan tilanne on sinulle tuttu, turvaudu halvempiin merkkeihin.

Kuvan herrat ovat tyylilleen uskollisia viimeistä yksityiskohtaa myöten. Puku, kravatti, tatuointi, Fred Perryn paita, pulisongit, jopa puvun kanssa käytetty niittivyö ovat tarkkaan harkittuja. Miesten ulkoasu on heidän sosiaalinen käyntikorttinsa.

Puvun peruskorjaukset eli hihojen ja lahkeiden lyhennykset, takin ja vyötärön pienennykset sekä muu trimmaus maksaa reilut sata euroa, räätälistä riippuen.

Jos päädyt kaupan pukuun, muista viedä se räätäliille. Korjausten arvionti ei maksa mitään.

Vartaloa myötäilevän juhlanan puvun leikkaus korostuu kapealla kravatilla, joka ulottuu vyön solkeen asti. Taskuliina ja solmioneula antavat lisää arvokkuutta mustalle kokonaisuudelle.

"MINUTHAN HE HALUAVAT NÄHDÄ! JOS HE TAHTOVAT NÄHDÄ VAATTEITANI, AVAA KOMERO JA ESITTELEN HEILLE PUKUNI!"

-Albert Einstein vaimolleen, joka pyysi tiedemiestä vaihtamaan vaatteet ennen Saksan suurlähettiläänsä vierailua.

hinnat liikkuvat tuhannen euron nurkilla eli merkkipuvun hinnalla on mahdollista saada uniikkituote.

Mittapuvun kohdalla on kyse *pimp my suit* -ilmioistä. Varsinainen tuunaus alkaa kuitenkin, kun kehiin otetaan aito räätäli.

RÄÄTÄLIPUKU Ensinnäkin: *älkää sekoittako mittamestaria ja vaatturimestaria!* Mittamestari on vaatealan koulutuksen saanut myyjä, joka osaa pätevästi opastaa mittapuvun tai valmispuvun ostajaa. Myyjä voi kuitenkin nimittää itsensä mittamestariksi tai saada tittelin pelkän toimenkuvansa perusteella.

Vaatturimestari on puolestaan titteli, jonka voi luovuttaa ainoastaan Suomen Mestarikilta. Tittelin saaminen vaatii noin kymmenen vuoden opiskelun toisen mestarin alaisuudessa sekä mestarintutkinnon. Vanha järjestys pätee: oppilas, kisälli, mestari.

Tutkinto on korkein käsityöläiselle myönnettävä. Vaatturimestarit ovat kuolemassa sukupuuttoon: 1990-luvulla Suomessa valmistui ainoastaan kaksi vaatturimestaria.

Mutta miten räätälin eli vaatturin tekemä puku eroaa edellisistä?

Vaatturi valmistaa puvun käsityönä alusta loppuun. Ensin selvitetään asiakkaan mitat, mieltymykset ja käyttötarve.

Sitten valitaan kangas ja malli. Tämän jälkeen alkaa varsinainen suunnittelu ja kaavanpiirto.

Jokaiselle asiakkaalle piirretään mittojen mukainen yksilöllinen kaava, jolla kangas leikataan. Vaatturit käyttävät yleensä maailman parhaita kankaita, jotka tehdään useimmiten Ranskassa, Englannissa tai Italiassa.

Räätäli leikkaa tukirakenteet sekä puvun vuorin, josta alkaa ensimmäisen sovituksen valmistus. Ensimmäisessä sovituksessa katsotaan puvun runko ja ympärysmitat sekä tasapaino. Toisella kerralla tarkistetaan kauluksen ja hihojen istuvuus ja hienosäädetään mittoja. Kolmannen kerran puku sovitetään valmiina. Samalla tarkistetaan kokonaisuuden toimivuus.

Puvun tekeminen vie vaatturilta viitisenkymmentä tuntia, ja sen toimitusaika on useita viikkoja, jopa kuukausia. Räätälipuvun tilannut asiakas voi vaikuttaa valmistuksen jokaiseen yksityiskohtaan.

Täysin perinteisillä käsityömenetelmillä valmistettuja, kansainvälistä laatutasoa vastaavia räätälipukuja valmistetaan Suomessa vain helsinkiläisen **Matti Hampaalan** liikkeessä. Myös vaatturiliike Sauma tarjoaa luotettavaa palvelua. Räätäleitä on toki muissakin kaupungeissa, mutta he eivät noudata perinteisiä työtapoja.

Käsityöpuvun hinta on Helsingissä noin 2 500 euroa. Lontoossa, Roomassa tai New Yorkissa summaan voi lisätä 1 000-2 000 euroa.

KAUKOIDÄN RÄÄTÄLIT Jos käsityönä tehty puku maksaa alle 2 000 euroa, jotain on pielessä. Suomeen on viime vuosina saapunut Kaukoidästä paljon "räätäleitä", jotka tarjoavat käsityönä tehtyä mittailaustyötä etelänmatkan hinnalla.

Puvut ovat samalla tavalla aitoja kuin basaareissa myytävät rolexit, guccit tai pradat. Aito Rolex maksaa kaikkialla lähes saman verran. Niin myös hyvä räätäli. Halparäätälien puvut ovat joko osin tehdasvalmisteisia tai viallisista materiaaleista tehtyjä. Luokatonta laatua.

Kysymykset ja kommentit: tyylikoulu@gmail.com

HINTA VAI LAATU?

HALVIMMAT puvut maksavat 150-300 euroa. Tähän hintaan voi ostaa esimerkiksi Turon, Zaran, H&M:n tai Dressmannin puvun. Alimman hintaluokan puvun valmistukseen on käytetty noin kaksi tuntia.

Keskihintainen puku maksaa 300-700 euroa. Kategoriaan kuuluvat muun muassa Hugo Boss, Sand, Hugo, Oscar Jacobson. Keskitason puvuissa kangas on parempaa ja valmistustapa huolitellumpi kuin halpiksissa. Puvut valmistetaan noin kolmessa tunnissa.

Kalliit valmispuvut maksavat merkistä riippuen tuhannesta eurosta ylöspäin.

Merkkejä ovat esimerkiksi Giorgio Armani, Corneliani, Versace, YSL, Ralph Lauren ja Calvin Klein. Näissä puvuissa materiaalit ja valmistustavat ovat parasta, mihin tehdas pystyy. Kalliiden valmispukujen tekemiseen käytetään neljästä viiteen tuntia.

Luksuspuku on yleensä käsintehty valmisvaate. Valmistusmenetelmä on hyvin lähellä räätälin tekemää, mutta puku valmistetaan standardikokoon rekille. Puvut on tehty irrallisilla tukirakenteilla, halpoja lämpöliimattavia materiaaleja ei käytetä.

Luksuspukujen valmistusaika on noin kaksikymmentä tuntia. Luksusmerkeistä Brionin puvut maksavat 2 000-6 000 euroa ja Kitonin puvut 5 000-25 000 euroa. Kallein, 25 000 euroa maksava Kiton-puku on tilaustuote, jota varten vaatturimestari lentää Napolista ottamaan asiakkaan mitat.

Tarjolla on myös tehdasvalmisteisia luksuspukuja. Näitä valmistavat esimerkiksi Canali (1 500-3 000 euroa) ja Gucci Groupiin kuuluva Bottega Veneta (2 500-3 200 euroa). Myös Giorgio Armani ja Ralph Lauren myyvät luksuspukuja.